

NESTVARNA REALNOST

Literarni natečaj »Smej se!«

»Na oder bi povabila Kristjana Rozalta!« je v mikrofona zaklicala organizatorica dogodka, ravnateljica Silvija Matjašič. Gledala sem, kako je se je gost povzpel po stopnicah. Bil je visok, postaven moški, oblečen v temno moder suknjič in ujemajoče se hlače. Nadel si je snežno belo srajco, ki je odstopala od njegove temnejše polti. Pogledala sem na uro, približevala se je pol tretji, sedaj bi že morala biti doma in se pripravljati na maturo. Postajala sem utrujena in res se mi ni ljubilo poslušati še ene zgodbe o alkoholizmu. Prepričana sem, da se vsi že dovolj zavedamo negativnega vpliva alkohola. O njegovih posledicah nam neprestano predavajo starši in profesorji, pa tudi na spletu ne utihnejo o tem. »*Dober dan! Kot je že napovedala vaša ravnateljica, sem Kristjan, star sem petindvajset let in večino mojih mladostniških let je zaznamoval alkohol.*« Ah, ja, že spet isti uvod, kar pomeni isto zgodbo, kot so jo povedali že njegovi trije predhodniki.

Ozrla sem se po dvorani, polovica dijakov je spala, druga polovica pa vneto poslušala. Odločila sem se, da je vredno poslušati, če ne drugega, bo Kristjan morda povedal kak neposrečen vic. In je začel: »*Prvič sem se z alkoholom srečal že kot otrok. Moj deda je vinar in oče je za njim podedoval vinograd. Pri desetih letih sem imel pred seboj že svoj kozarec vina. Ta je bil razredčen v vodo, vendar je bil okus še vedno prisoten. Pri nas doma je bilo to nekaj čisto normalnega, pili so tako mladi kot stari. Pri trinajstih sem šel stopnjo ali dve višje, pred sabo sem imel že kozarček z domačo slivovko.*« Vsi prisebni v dvorani smo se zahihitali; morda pa bodo njegovi vici bolj posrečeni, kot sem si mislila. Kristjan se je nasmehnil in nadaljeval: »*In tako je šlo naprej, starejši kot sem bil, več pijače sem imel pred seboj. Pri sedemnajstih pa sem se prvič zares napil. Bilo mi je dolgčas in bil sem v težavnem obdobju odraščanja, želel sem pozabiti na realnost in si ustvariti nov svet. Tistega dne sem pil in bruhal, pil in bruhal, padel sem v tako imenovano komo, nisem se več zavedal samega sebe in uspelo mi je ustvariti nov svet, kakor sem si želel. Zjutraj sem se zbudil z upanjem, da bom še vedno v tistem začaranem svetu, vendar so se moji možgani vrnili nazaj v realnost. Imel sem tudi hud glavobol, vrtelo se mi je in še vedno sem bruhal.*

Vendar pa je bila želja po svetu, ki sem ga ustvaril tiste noči, močnejša od vseh bolečin in neprijetnosti, ki so sledile. In tako se je dogajalo enkrat na teden, potem dvakrat in trikrat. Alkohol sem začel piti vsak dan, takoj ko sem se zbudil, sem namesto kave popil malo, no, če povem po pravici, kar precej žganja.« Tokrat se je zasmejala cela dvorana. Očitno so se tudi dijaki zbudili iz svojega začaranega sveta. »*Mogoče vas zanima, kje je bila moja družina, kako to, da niso opazili moje odvisnosti? Mesec dni, preden sem začel piti, mi je umrla babi, nanjo nisem bil ravno navezan, lahko pa bi rekli, da je držala skupaj zakon mojih staršev, ki je brez nje začel razpadati. Mama je zahtevala ločitev in takrat sta z atijem malo pozabila name. Če vam sedaj prinesem spričevalo zadnjega letnika, bi tudi vi mislili, da je bilo vse v najlepšem redu. Svojo vinjenost sem dobro skrival, učenje mi nikoli ni delalo težav, včasih pa sem celoten test prepisal od sošolca ali sošolke. K pouku nisem hodil redno, opravičila sem znal napisati sam, učitelji niso bili ravno pozorni na mene, za sošolce pa sem bil razredna faca.*

Moja odvisnost je bila vedno slabša, ko sem dosegel 18 let, sem dobil voziški izpit in bil sem polnoleten, alkohol sem sam kupil z lahkoto, saj sem imel denarja vedno dovolj. Pa ne samo to, neke noči smo se s prijatelji vozili domov, ko nas je ustavila policija.« Kar naenkrat mi predavanje več ni bilo dolgočasno, zanimalo me je, kaj se bo zgodilo naprej, zalil me je val adrenalina in vneto sem sledila Kristjanovim besedam. Morda je k tem pripomogel tudi njegov način predavanja, saj se na odru ni smilil sam sebi, temveč nam je pripovedoval svojo zgodbo, kot da bi prebiral knjigo. Njemu v prid je govorilo tudi dejstvo, da je precej mlad, in tako se je z nami dobro povezal. Nadaljeval je svojo pripoved: »Kazen sem plačal, brez da bi zanj izvedeli starši, in še vedno se nihče ni zavzel za moj problem. Ati in mami sta mogoče so opazila, da je nekaj narobe, vendar nista imela niti želje niti moči, da bi me kaj vprašala ali ukrepala. Res sem bil prepuščen sam sebi. Zdaj mi je jasno, da se odvisnosti še sam nisem dobro zavedal. Da, vedel sem, da ne bi smel toliko piti, vendar se mi problem ni zdel tako velik. Odvisnost je najprej izpostavila šele vaša ravnateljica, ga. Silvija Matjašič, ko je še delala na faksu, ki sem ga takrat začel obiskovati. Bil je ponedeljek, ko sem prišel v predavalnico, in vprašala me je nekaj v smislu, če je kaj narobe in da zgledam bolan. Takrat sem se zgrudil. Ko sem se zbudil, sem bil v bolnišnici in pred mano so stali starši, gospa Matjašič in zdravnik. Gledali so me prestrašeno, nikoli ne bom pozabil očetovega razočaranega pogleda. Ni mogel verjeti, kaj se je zgodilo – zdravniki so namreč v moji krvi našli nenormalno veliko količino alkohola, moja jetra so bila uničena in vse moje telo je bilo v alarmantnem stanju. Že naslednji dan sem bil poslan v rehabilitacijski center. Tam sem bil dobro leto in pol, torej sem ven prišel pri 20. letih. Alkohola se nisem dotaknil že pet let, saj vem, da če popiješ en kozarec, popiješ tudi drugega, tretjega in petega, pa tudi zato, ker mi ni več do alkohola. Jaz sem moral sam čez to travmatično izkušnjo, da sem se naučil lekcijo, upam pa, da se vas je moja zgodba dovolj dotaknila, da ste iz nje lahko potegnili nauk. Hvala, da ste mi dovolili deliti z vami mojo zgodbo in hvala gospe Matjašič za povabilo.« Dijaki smo že stali in mu ploskali, preden je sploh lahko končal s svojimi zahvalami.

Mislil, da sem iz Kristjanove zgodbe dobro ujela nauk. Alkohol ne združuje, temveč uničuje. Sklenila sem, da alkohola na bom pila, ne sedaj in ne ko bom starejša. Svet, v katerem živim, mi je všeč, zato nočem ustvariti tistega začasnega in škodljivega, v katerega se je zatekal naš predavatelj. Pomembno pa se mi zdi, da najdem prave prijatelje, s katerimi se lahko pogovorim o vseh svojih problemih. Svojim bližnjim bom tudi predlagala, da se skupaj udeležijo akcije *40 dni brez alkohola*, in mogoče bodo tako ugotovili, da je življenje zabavnejše, če si v njem polno prisoten.

Tinkara Umek, 9. a,
Osnovna šola Adama Bohoriča Brestanica

Mentorica: Andreja Dvoršek